

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznautla (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 82.

V Ljubljani, v ponedeljek 12. aprila 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 10. aprila.

Proračun ministerstva za poljedelstvo.

Izmed 22 govornikov, ki so se oglasili pri obravnavi za budget ministerstva poljedelstva, govorila sta na vsaki strani dva. Prvi je bil sevnjski graščak Ausserer, ki je tožil o čedalje večji revščini med kmetijskimi prebivalci, za ktere se mora nekaj storiti. Toda kaj? Tega Ausserer ni povedal; njemu se najprimerneje zdi, vprašati kmete same, ki najbolj vedo, kje jih tišči. Drugi pripomoček bi bilo po njegovem mnenju carinsko združenje z Nemčijo, kateremu naj bi pozneje pristopile še druge države. V svojem govoru odgovarjal je Ausserer tudi na zadnji govor poslanca Vošnjaka, češ, da je po krivem napadal kmetijsko družbo Štajarsko, ktera podpore deli pravično in se na okraje z mešanim prebivalstvom (tako namreč imenuje Ausserer slovenski del Štajerja) prav za prav še bolj ozira, kakor na nemške. Tudi to je trdil Ausserer, da cesarski in deželni uradi na Štajarskem sicer pravično ravna, da pa proti Nemcem razodevajo zgolj strogo pravičnost, proti Slovincem pa nekako posebno dobrohotnost. Kaj si vse domišljujejo taki nemški prenapeteži!

Drugi govornik, moravski poslanec Mikiška, razpravljal je kmetijske zadeve na Moravskem in priporočal zdatnejšo podporo kmetijskih šol in vrnavanje vodá. Za njim je nemško-češki poslanec Křepek trdil, da se bo kmetijstvo zboljšalo, kadar se bodo kmetje več učili. Vlada naj toraj pospešuje ljudske šole. Kar se kmetijstvu na korist govori in predlaga, je večidel le sleparstvo. Ko je Křepek rekel, da hoče skleniti, čuli so se z desnice klici: dobro! To je Křepeka tako razsrdilo, da je rekel, da pa zdaj ne bode še nehal govoriti, njegovi tovariši pa so kričali: To je nesramno, to je surovo, to je neotesano! Res je še nekaj stavkov spravil na dan, potem pa je vendar le sklenil.

Za njim je govoril minister in izrekel svoje začudenje, da Mikiška vladi očita zanemarjenje kmetijskih šol, ko bi moral vendar vediti, koliko vlada v tem oziru stori za Moravsko, za ktero potrosi skoraj deseti del v proračunu, v ta namen odločenega zneska. Povdarjal je dalje, da so podpore za kmetijske šole, odkar je on minister, poskočile za več, kakor za 50.000 gld., kar najbolj priča, da teh šol ne zanemarija. Křepeku nasproti se je minister pritožil, da mu je očital sleparstvo, in da zaradi tega od predsednika ni bil pokregan. Sklepal je z zagotovilom, da v zbornici gotovo ni gorkejšega zagovornika kmetijskih prebivalcev, kakor je on.

Preden je predsednik ob 1/4. uro sklenil sejo, oglašil se je poljski poslanec Chotkovski, ter je rekel, da je on klical dobro, ko je Křepek sklepal svoj govor, in sicer ne porogljivo, ampak odkritosrčno, ker mu kot zastopnik kmetijskih prebivalcev v vsem pritrjuje.

Ob sedmih pričela se je večerna seja, pri kateri je najprej Grigorcea govoril o hipotekarnih dolgovih in vladi priporočal, da naj se pri ponovitvi bankinega privilegija ozira tudi na to, da bode narodna banka vstrezala potrebam kmetijskih posestnikov.

Za njim je Křepek stvarno popravljal, da z besedo „sleparstvo“ ni meril na poljedelskega mini-

stra, grof Falkenhayn pa ga je zavrnil, da ne more za to, ako je posebno občutljiv, da pa n mogel drugače, kakor gori omenjeni izrek obračati na-se. Ker je bil sprejet sklep obravnave, govorila sta le še glavna govornika, namreč Suess pa Romaszkan. Suess je omenjal, da se premalo zlata pridobiva, da ga zlatarji preveč potratijo za lišp, da ga pride vsled tega v denarjih premalo med svet; dalje je tožil, da se gozdi izsekavajo, da bi žitna carina ne bila koristna za nas itd. Sklepal je z napadom na vlado, ki je vsega tega kriva. Romaszkan je pa ravno nasprotno priporočal vladi žitno carino, ter je rekel, da on in tovariši njegovi ne bi mogli pritrčiti kupčijski pogodbi z Rumunijo, ako ne bo v njej za žito določena enaka carina, kakor velja v Nemčiji. Okoli desetih zvečer bil je sklep seje.

Kmetijske šole.

V današnji seji pričela se je razprava o kmetijskih šolah; nemško-češki poslanec Tausche očital je ministerstvu, da preveč zanemarija pridelovanje lanú, in je priporočal, da naj vstanovi za to stroko posebno kmetijsko šolo.

Za njim je govoril Pfeifer o kmetijski šoli na Kranjskem in vladi priporočal zdatno vstanovno podporo za vinorejsko šolo, ki se bode vstanovila na Dolenjskem. Omenjal je tudi trtne uši in vlado prosil, da naj tudi na Kranjskem napravi sadnice za ameriške trte, ki jih trtna uš ne pokončuje, in bi jih vinorejci dobivali iz omenjenih sadnic. Minister Falkenhayn je odgovarjal, da predilstva ne zanemarija; gledé ameriških trt pa je rekel, da jih je vlada zopet jako dosti naročila in jih bode en del poslala tudi na Kranjsko, da jih bodo vinorejci lahko dobivali in sadili po svojih vinogradih.

Razun že omenjenih govorila sta o kmetskih zadevah še gg. poslanca Steiner in Klima, prvi nemško-češki kmetijski posestnik je vladi očital, da hoče nemške kmete nemštvu izneveriti, kar se ji pa ne bode posrečilo, drugi novo izvoljen česki poslanec, je omenjal bremen, ki kmetska tarejo, in priporočal vladi, da naj skrbi za olajšanje, ob enem pa je pripoznaval, da se mora tudi kmetsko prebivalstvo ozirati na državne potrebe in jim podvreči lastne želje. Ne gre, da bi se vedno le moledovalo, ampak treba je tudi požrtvovalnim biti in celo proti burji jadrati, ako državni blagor to zahteva.

Zemljiščna odveza.

Jako neslano je goril gorenje štajarski poslanec Reicher, segal je nazaj v ona leta, ko se je vršila zemljiščna odveza in očital Admontskemu samostanu, da je skrbel za svojo korist in kmete drl, ki so samostanskim gospodom preveč zaupali in prepozno spregledali, da so bili ogoljufani. Minister Falkenhayn je govorniku ugovarjal, da to spada pred sodnijo, ne pa pred državni zbor, in da mu zaradi tega tudi na vse to ne bode odgovarjal; surov, kakor je bil Reicher, neče biti, prijazno mu odgovarjati pa ni dolžan.

Bolj stvarno sta govorila Fišera in Moscon. Prvi je govoril o kmetijskih razmerah na Českem, drugi pa je omenjal, da ni prav tožiti le o slabih razmerah malih kmetskih posestnikov, ker prav enake nezgode tarejo tudi velike posestnike. Stadlober, liberalen gorenje-štajarski kmet, proti kateremu je pri volitvah propadel bivši konservativni poslanec Bärenfeind, je tudi še poprijel besedo in priporočal vladi

pomagati kmetom v planinah, da jim ne bodo z novimi nasadi krčili pašnikov in kratili živinorejo.

Ob treh popoldne bila je seja sklenjena, ob 7. uri zvečer pa se je pričela nova seja, v kateri je Proskovec priporočal kopanje kanalov za brodarstvo, Heilsberg pa premleval trditve Reicherjeve gledé razmer na Štajarskem. Hock je priporočal konjerejo, kmet Zehetmayer pa je Heilsbergu ugovarjal, da naj nikar ne ponavljajo starih tožb, ampak naj povedó tudi pripomočke, s katerimi bi se moglo kmetom pomagati. Konečno je še Pohnert obžaloval, da nimamo nove rudarske postave, potem pa je bila obravnava o proračunu poljedelskega ministerstva dovršena in so bili sprejeti razni zneski po nasvetu budgetnega odseka. Ker je bila ura že devet, predlagal je dr. Sturm konec seje, ki pa ni bil sprejet. Pričela se je toraj

obrnava o proračunu justičnega ministerstva.

Izmed vpisanih govornikov govori prvi dr. Jaques, omenja raznih strok in oddelkov justičnega ministerstva, ostro šiba razne postave in opo- naša, da je naše postavodajalstvo zaostalo za drugimi deželami. Med Jaquesovim govorom jeli so poslanci odhajati in ostalo jih je komaj kakih 60 do 70 v dvorani in v zbornici sploh, ki so Jaquesa poslušali. Ko je ob 1/4. na 11. uro sklepal svoj govor, videl je predsednik, da seje nikakor ne more več nadaljevati in besedo dati še grofu Schönbornu, kakor je nameraval, ter je sejo sklenil. Stanovitnejši kakor poslanci bile so pa galerije, kjer je bilo do konca seje obilno poslušalcev. Menda so v zbornici iskali zavetja in vedrili, ker je bilo vreme jako slabo in je dež lil kakor iz škafa.

Govor g. posl. Šukljeja

v 47. seji državnega zbora dne 7. aprila pri razpravi o finančni postavi za l. 1886.

(Konec.)

S sadjarstvom je istotako. Dolenjska bi mogla biti po svojem zelo vgodnem podnebnem razmerju ovočna dežela prvih ena (par ekscelence), a v resnici (de facto) je pa sadjarstvo neverjetno zanemareno. Kar se tiče naših gozdov, so taisti še po nekod nedotaknjeni zelo bogati, a ni jih postav, da bi se to bogastvo izkoristilo. Lesa nekaj strohni po gozdih, ki so tu pa tam še taki, kakor pragozdi, ali se porabi za pepeliko. Ali če pride konečno les na tržišča, dobiva posestnik čisto malo zanj, ker je voznja predraga.

Tudi družega pridelka, ki se posebno splača pri železnicah, dobrega premoga ne manjka. Ima bogate premoge, rudnike v Kočevji, okoli Črnomlja pri Mirni, a ni mogoče premoga v denar spraviti in od tod pride, da se obrtnost na Dolenjskem ne gane, marveč odločno propada, dasiravno ima vse pogoje, da bi veselo procvitala: v ceno kurjavo, dovolj vodnih moči, ljudi kakor navlaš vstvarjene za dninarje, zadovoljne in mirne čudi, pridne in radne. Najboljši dokaz za to so velika podjetja, ktera so se bila dosihmal, v novjšem času opustila in razvalila, ker ni bilo mogoče z v ečino obstojećih prometnih občil tekmovali še dalje z obrtnostjo sosednih dežel. Zarad tega je prišlo tako daleč, da podaja moja ožja domovina v svoji dolen-

ski strani žalostno sliko ozemlja na sebi bogatega, ki je, rekel bi, umetno potisnjeno v revščino. Ko bi slavna trgovinska uprava gledala na to, ter vprašanje zaradi grajenja te tako potrebne železne proge pretresovala in se ga lotila, ne vstregla bi le, tako mislim, samo krajevni, marveč resnično splošni avstrijski koristi.

Usojam si kazati najprej na korist, ki bi sama ob sebi prihajala iz te proge. Vsekako pritrdim, da bi sedaj, ko bi hoteli to progo raztegniti čez kranjsko deželno mejo, zadeli s koso ob kamen in bi se stvar na vsak način zavlekla zaradi obravnave z ono državno polovico. A namera, ki je sklenjena s to progo, je očitno v to obrnjena, dobiti točko, pri kateri bi se priklopila hrvaška železnica in tako posrednje olajšati nam zvezo z Dalmacijo. V onem govoru leta 1869 je že trgovinski minister kazal na to, in Wüllerstorff-Urbair, ki je dobro poznal avstrijske železnice, rekel je v svojem pretresovanju o avstrijski železniški mreži razločno (bere): „Da se železnica Beljak-Ljubljana podaljša do Ogulina, oziroma Karlovca, ni potreba le za Kranjsko, nje krajevni promet bi se zelo zvišal, marveč je ta železnica tudi član tistim črtam, ki imajo vezati dalmatinske železnice z avstrijskimi.“

No, navajam le dejanski položaj, da je v ti stvari Dalmacija prava pravcata osamelost, na katero ne more biti posebno ponosna naša dežela.

Bregovi (morski) kar jih ima Avstrija sedaj, so najbolj razviti v Dalmaciji, a v zasadenih deželah ima Dalmacija za sabo deželo, ki mnogo obeta. Vendar je naša državna polovica popolnoma ločena od Dalmacije. To kronovino, ki spada k tostranski državni polovici, moramo doseči le po morji. Poglejmo si dalmatinske železnice — zidali smo jih ter potrosili za-nje 13 milijonov, za obrestovanje tega znamenitega dolga in za primanjkanje pri prometu moramo veliko izdati, in mi bi ne smeli nič poskusiti, niti prsta ne ganiti, da bi to železnično mrežo neposrednje zvezali z zahodno polovico države. Usojam si kazati na to, da ima biti ravno črta po Dolenjskem najkrajša vezna črta s hrvaškimi železnicami in tako posrednje z Dalmacijo.

Hočem kazati še na nekaj drugega. Tako je, da se danes omika nazaj vrača, da gre od zahoda proti vzhodu, od koder je izšla nekdanj. O vnanji naselbinski politiki se v Avstriji ne bode moglo tako brž govoriti, a po drugi strani je pa tudi resnično in gotovo, da smo poklicani vsaj zahodno polovico balkanskega poluotoka privzeti v okrožje naših korist, kaže nam zemljepisna lega, tega uči nas narodno-pisna sestava in zgodovina naše monarhije, da smo v to poklicani. (Vrlo istinito!)

No, gospôda moja, tukaj vodi najkrajša vez med zahodom in med deželami balkanskega poluotoka, imenoma do tistih tržišč na egejskem morji, od katerih je prav gotovo jedno, namreč Solun, stekališče trgovstva v prihodnosti, uprav ta vezna črta, naj že grépreko Arlna ali preko Turov, je najkrajša po Kranjskem čez Ljubljano do hrvaško-slavonske mreže in od tod dalje do tistih bregov, kamor pluskajo valovi egejskega morja. Mislim toraj, da se okoliščina ne sme prezirati, da se mora nekoliko dalje pogledati in iz tega obzorja nam bode veliko na tem, da se na korist avstrijski trgovini in korist avstrijski veljavni moči izvrši ta železnica.

Še nekaj bi omenil mimogredé, to se pa tiče vojne. Ako hočemo imeti Dalmacijo, ako hočemo obdržati Bosno, s čemur je velevlast naše monarhije tesno sklenjena, kaže se vendar potreba, da te dežele vendar enkrat privežemo z železnicami. Utegnili bi priti resni časi, in avstrijska vojna uprava bi v tem slučaju zelo obžalovala, da je ravno na tem kraji silo važna železnična mreža tako grdo pretrgana. In konečno, gospôda moja, toliko smo vendar dolžni ozirati se na Kranjsko.

Sicer se nam večkrat očita, mi smo ubogi, dežela več stane, kakor nese. Tega vendar ne morem tajiti. Kazal bi le na dve reči, ki ste zadolžili nekoliko, da je dežela uboga in pasivna. Z ene strani na tisto silno preobloženje dežele z zemljiškim davkom, ktere ga smo nosili višje nego šest desetletij, in po drugi strani, gospôda moja, na to, da je državna blagajna po gorski pravici (Bergregale) sebi pridržala najbolj dragoceni zaklad naše dežele, rudnik živega srebra v Idriji, ki nese na leto 300.000 gld. Ali če se postavimo na to stališče, je kranjska dežela, mislim, državi Habsburžanov že mnogo vstregla v teku stoletij, kazal bi le, da smo v turških vojskah bili prednje zidovje ti državi, tega bi vendar ne smeli nikdar pozabiti! No, gospôda, brez zavidnosti

moramo priznati, da je ravno sedanja vlada mnogo storila za sosedne dežele, za kronovine v monarhiji se je veliko naložilo s tem, da so naredili železnice. Sedaj pa pridemo mi, pa zahtevamo kaj enacega. Nikar tega, da bi tukaj pri tem opravičenem zahtevanju, katero nam narekuje najnujnejša sila, našli le gluha ušesa. To bi bilo toliko, kakor bi nam rekli: Ker dosihmal niste dobili ničesa, ker ste dosihmal bili zmirom potisnjeni na stran, ker ste morali gledati s praznimi rokami, ko so se delile na levo in desno železnične naprave (investije), tako toraj v odškodovanje za vse to — tudi sedaj ne dobite ničesa.

Opirajoč se na to, kar sem sedaj povedal, bi omenil še to, kako si mislim to progo, drugič pa, kako mislim, da bodo stroški, in konečno, kar imam povedati o tem, kako se ima denar dobiti. Kar se tiče meri te železnice, mislim tako, da bi glavna črta šla iz Ljubljane proti Rudolfovemu k hrvaški deželni meji, stranska proga bi pa držala v Ribnico in Kočevje, kjer je mnogo lesa in premoga.

Kar se tiče poslednje točke, ne more se dvomiti, da bi se ne splačala, ker gré že sedaj veliko blaga po teh krajih.

Cesta bi stala 9 milijonov goldinarjev. Ker je pa ljudstvo zelo pripravljeno po moči pospeševati to delo, bi se ta svota nekaj znižala.

Kar se pa tiče tega, kje se ima denar dobiti, tako sedaj še ne kaže, da bi o tem govoril in to prepuščam blagovoljnemu prevdarku slavne vlade.

Opiraje se na ravno govorjeno, usojam si predložiti slavnemu zboru naslednjo resolucijo ter nujno priporočiti, da se sprejme:

„Slavni zbor naj sklene: Slavna vlada se poziva predložiti poslaniški zbornici vladni predlog zastran grajenja dolenjske železnice.“

Veče davke, a drugega nič.

Tako pišejo Hrvaški listi o uniji z Ogersko od l. 1868 naprej. Od l. 1860 do 1865 je plačevala civilna Hrvaška in Slavonija poprek 5 milijonov gl. a. v. direktnih in indirektnih davkov in pristojbin; leta 1868, ko se je unija sklenila je bilo 7 milijonov leta 1872 pak 8,133.170 gold. a granica je plačala 2,492.576 gl. — 1881. leta 10,116.761 gl., 1882. l. 10,514.687 gld., 1883. l. 10,661.354 gld., toraj poprek 10,330.934 gl., toraj za imenovana tri leta je bilo plačanega 31,292.802 gl. — Za te tri leta je toraj Hrvaška pod financijelno upravo Ogersko več davka plačala, kakor za 6 let (od l. 1860 do 1865 vstevši) pod avstrijsko upravo. (No, sedaj spoznajo to Hrvatje, a svoje dni niso mogli dosti nagrditi Kranjcev, ki so bili na Hrvaškem v c. k. službah, in so Hrvaško ne le govorili, marveč tudi pisali tako dobro kakor rojeni Hrvatje, pa so vendar bili le „Švaba“). Sami izredni davki so iznosili l. 1881 4,680.019 gl., toraj nekaj manj kakor poprečno direktni in indirektni davki skupaj iz dobe 1860—1865. — Ako se k temu prišteje davek bivše hrvaško-slavonske pokrajine, tako so po sklepni računih ogerskega računskega dvora konec l. 1882 iznašali prihodki skupne Hrvaške in Slavonske 14,783.000 gl., a sedaj se plača gotovo še več, ali da govorimo z službenim listom hrvaške vlade, „ogerska denarstvena administracija je povečala davčno dolžnost Hrvaškega za preko 100%“. A v tisti svoti dohodkov se ne nahajaja nekteri, ki se posebej za Hrvaško niti ne izkazujejo n. pr. prihodek pošte in telegrafa, potem nekteri darovi, od katerih se Hrvatskeji v namen 45% daje samo še le pavšal; ali ni tu vzet račun naklad, kteri v mnogih občinah gre do 30, 40 in več odstotkov, ni rešitev javnih del, niti kakošne druge davščine, ako bi se vse to vračunalo, vidi se, da Hrvaška plača do 18 milijonov gld. na leto na javne svrhe, (same potrebščine ljudske šole iznašajo okoli 1,200.000 gl.) Tako dolazi na glavo do 10 gl. davka.

Kdo more reči, da se je blagostanje v zemlji v onej meri umnoževalo, v ktereji so davki povečani? Kdo bi se prdrnil potrditi, da je prihod Hrvaške za 100% vzrasel, ker se je toliko iznos povečal? Ali ker to ni, a tega ne smejo pregovoriti neslužbeni okraji, od kod naj dobiva narod, da to vse plača? Na to odgovarjajo mnogoštevilne dražbene prodaje premakljivega in nepremakljivega blaga zaradi davka, kterih je bilo 18 proglašanih za en dan meseca prosinca 1884 v službenem listu; nu to odgovarja množica državnih in občinskih dušnih izvrševalcev, kteri

nadlegavajo uboge davkoplačevalce, ter jih nadlegujejo, dokler ne rekó naj vzamejo, kjer hočejo. Nikjer v Evropi ne zavzamlje v financijelnem organizmu izvrševalec tako važnega mesta, kakor v Hrvaški pod upraviteljstvom vlade naroda, kteremu so prijatelji obljubovali materijalno blagostanje; na to tedaj odgovarja depositiranje mnogih kmečkih družin, kterim je prodano vse, ker niso mogle davka plačati. V Hrvaški se malo davka plača, on se iztirjuje in država ima ne pač neznatni prihod, kar se plača za te stroške in na zamudnih obrestih. Leta 1882 prišlo je pod imenom zamudnih obresti 178.000 gl., in izrednega davka 374.608 gl. Kar se tiče tega, tudi na Ogerskem ni mnogo bolje, povsod velja v polnej meri Sengeyev o označenje: „azijatska uprava“; kolikor ne zatira velik davek, toliko tvori tista uprava, o ktereji reče službeni list hrvaške vlade v štev. 217 l. 1883, da se mora premeniti, ako se hoče, da bo v tej zemlji (Hrvaški), politična administracija v obče mogoča in da se za bodoče preprečijo — kmečke ustaje. Uprava občinska v Hrvaški in in Slavoniji se peča z razpisavanjem, pobiranjem in iztirjanjem davkov, v to se porabi ves čas in vsa moč, tako, da za občinska opravila ne ostaja niti jednega niti drugega, zato je občina narodu in narod občini po večem tuj. O tej davkarski upravi pri občini pripovedujejo ljudje, kteri živé med narodom, čudne reči; no če se pomisli, da se za občinske uradnike ne jemljó izobraženi ljudje za delo dorasli, da jih ima vsake vrste, potem se ni čuditi, da se dogajajo stvari, ktere opisuje odlični hrvaški velikaš v brošurici: die Steuerschraube. — A Hrvatje naj bi se pritožili na financijelno sodišče v Peštu? To bi menda še manj pomagalo, kakor drugod, ko se ljudje pritožujejo nad preveliko dohodarino (davki iz dohodkov) in drugih davkov. To je gotovo, Hrvatje se ne pritožujejo v Budapešto, kjer se vse Madjarsko posluje. Rodoljubje zanikuje tudi kompetenco tega sodišča za Hrvaško, iz tega se zopet vidi, kako slabo so skrbeli za hrvaške davkoplačevalce, ko so osnovali to sodišče.

Na Hrvaškem raste davek pod rokami davkarskih organov, kakor gobe po jesenskem dežji. Obrtnik je plačal l. 1881 180 gld., l. 1884 250 gl. Ali se mu je dohodek zboljšal? Nikakor ne, bilo ga je vsako leto manj, dokler je mogel prejšno jesen posel opustiti. A koliko je takih? Kaže se, da pod novim ravnateljem bode stanje nekoliko bolj znosljivo. Kako dolgo bode to trajalo, a tisti ki narod in njegovo življenje poznajo, kažejo da se ga je lotila neka apatija... Kraljevina Srbija je samostalna država, ima vojsko, dvor in diplomacijo, a njeni letni dohodki niso večji od prihodkov Hrvaške. V Peštu pa pravijo, da se Hrvaška ne more sama vzdržavati. Naravno, ako se bode to gospodarstvo nadaljevalo, ne bode Hrvaška nikdar dorasla in se ne more toliko popraviti, kolikor bi zadostilo; jeden ne more toliko popraviti, kolikor drugi zakrivi. Tako je Ogerska v teh petnajstih ali šestnajstih letih napravila 1 milijardo dolgá, a nič ne obeta, da ne bodo več dolgá delala.

Pa kakor se že več let pravi, ne more se čisti račun napraviti med Ogerskim in Hrvaškim. Manipulacija s tabakom, obkladanje Hrvaške z nekterimi tako zvanimi vzajemnimi stroški, ki so pa specifično ogerski, n. pr. stalna strokovna učilišča, vpeljanje novih potreb in davkov, razmerna razdelitev izdatkov med obe kraljevini, dasiravno to ni pravno, t. j. tangenta za zajedni hrvaško-ogerski zbor, ako ravno je ta zbor le ogerski, v kterem se tri mesce na leto razpravljajo le ogerske zadeve, kar velja tudi za vsa zajedna (skupna) ministerstva.

Lahko se spregleda, da narod propada, ne po svojem zadolženji, marveč po svoji nesreči: unija z Ogersko ni prinesla napredka v gospodarstvu, marveč nazadak.

Tako beremo v „Obzoru“ pristavljamo le to — v teh letih, kar se je delila Habsburška monarhija v Avstrijo to stran in onstran Litave, ni napredovala ne una ne ta stran, ni napredovalo ne Ogersko ne Hrvaško; vendar se na Dunaju vse na bolje obrača, v Budapešti pa tega dosihmal nismo še zapazili, tam gredó po rebri hitro navzdol, ako pojde tako naprej, bodo kmalo pri kraji in rešenje bode moglo priti le z Dunaja, ta delitev pa slabo upliva tudi na zunanjo politiko — na politiko v vzhodu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. aprila.

Notranje dežele.

Dalmatinsko cesarsko namestništvo je še vedno vprašanje, s katerim se skoraj vsi avstrijsko-ogerski listi več ali manj pečajo. Večina listov je teh misli, da bi se pri sedanjem imenovanju guvernerja ločila najvišja civilna oblast od vojaške. Ne da se sicer tajiti, pravi v tem smislu „Pol.“, da ima ravno hrvaško-srbsko slovansko pleme še mnogo viših častnikov, ki bi bili poleg vrhovnega vojaškega zapovedništva v Dalmaciji tudi vrli civilni guvernerji; ravno tako pa je tudi resnica, da ima Dalmacija mnogo civilnih dostojanstvenikov, ki bi bili ravno tako sposobni in dobri guvernerji, kakor so se dosedaj, vojaki na tem mestu odlikovali. Naj bo že reč, kakor hoče, nam se zdi, da se irredenta v Dalmaciji vse premalo ocenja in v račun jemlje, sicer bi ljudje ne tiščali tako v enomer, da naj se civilna oblast v deželi loči od vojaške. Res sedaj irredenta ondi miruje, toda kje pa je porok, da dr. Bajamonti ne bo takoj zopet razvil Garibaldijeve zastave, kakor hitro bode čutil, da v Zadru na trgu sv. Simeona ne stoji nič več general, temveč civilni guverner? Saj imamo v Trstu jako dober izgled za to; čemu toraj še spodaj priložnost dajati Lahom, da bi zopet prosteje zoper Avstrijo rovali, ki še dobro ugnani niso. V čem pa bo Dalmacija na boljšem, če civilnega ces. namestnika dobi, kakor je bila pod vojaško komando? Pustega krasa in golega skalovja po Velebitu ji tudi civilni guverner ne bo mogel v rajske livade prestvariti; pač pa je vojak vse bolj spreten za brzdanje državnih sovražnikov in teh je v Dalmaciji med ondašnjimi Lahi še dovolj. Res so sedaj nekoliko potihnili, a zaradi tega še niso izmrli in na te se ne sme pozabiti!

Najnovejša in za javni promet najpomembnejša je vpeljava „šekov“ pri poštni hranilnici. Šeki se imenujejo neke vrste poštne-hranilnične knjižice, ktere dajo lastniku pravico, manjše ali večje svote, kolikor je namreč na šeku naloženega v druge kraje za plačilo nakazovati, ne da bilo treba za to posebej denar na pošto oddajati in kar je pri tem poglavitna reč, od tega poštuno plačevati, ktera pri nakaznicah ni velika, vsekako se pa pri večjih svotah nabere. To prednost šekov, ki je bila ustanovljena le na korist štedujočega prebivalstva, ki svoje groše s težavo zasluži in v poštno-hranilnico znaša, porabili so v najnovejšem času kapitalisti zase, da z njihovo pomočjo sedaj brezplačno vsake svote denarja s kraja v kraj pošiljajo, ne da bi le kracar poštne od njega plačali. Naložili so neko gotovo svoto na poštno-hranilnične bukvice, ktero tolikrat ponove ali doplačajo, kolikorkrat se dotična vsled pošiljatev raznih zneskov na njen račun obrabi. Oni si pri tem prihranijo vso poštino, ker se s šekom brezplačno denar nakaže, pošta pa tudi nima drugega, nego delo s takimi ljudmi, kar so menda na Dunaji sprevideli in se bode zaradi tega pričela revizija poštne knjižice, ki so združene s šeknim prometom. Kjer se bo to dokazalo, kar ne bo posebno težko, da so se knjižice le zaradi tega vložile, da sedaj dotični trgovci ali obrtniki brezplačno denar iz kraja v kraj pošiljajo, ondi se bodo uloge odplačale in lastnikom vrnilo. Mnogo je k temu pripomogel, da so namreč to poštному zakladu škodljivo vpeljavo sprevideli, finančni minister Dunajevski, ki je škodo s številkami dokazal, ktero ima država po vpeljavi šekniga prometa.

Dunajska poslaniška zbornica le še dveh ali k večjemu treh korakov potrebuje, potem si pa gledé neparlamentarnega postopanja s hrvatsko, madjarsko ali francosko kamoro lahko v roke seže. Čem dalje letošnje zasedanje traja, tem več neotesanosti in nesramnosti spravijo veliko-nemški kričaji na dan. Pozivi na dvoboj zaradi razžaljenja časti na postavodajalskih klopih so bili do sedaj v avstrijskem parlamentu nezaslišani. Od 8. t. m. semkaj ima Avstrija tudi to cvetje v svoji zgodovini. Provročila jih je nemška neotesanost poslanca dr. Knotza, kteremu so Gregrijevi leviti, opirajoči se na golo resnico gledé zatiranja Nemcev po Čehah, tako presedali, da si ni mogel drugače duška dati, kakor da je dr. Gregrij zopet po svoji surovi navadi nagnal z lažnjivcem, zavijačem, českim pobalinom in z drugimi takimi lepimi naslovi, ki se pač čujejo v kaki kleti med „šnopsarji“, kje drugej pa ne. Da se bode pa njihov odmev kedaj po dvoranah državnega zbora razlegal, tega pač ni nikdo pričakoval. In vendar se je zgodilo. Gregrij je poslal zaradi razžaljenja izzivanja Knotzu svoje priče, s kterimi ga je poklical na dvoboj, ki se bode danes ali jutri izvršil; kajti da bi se ta dva skrajna nasprotnika z lepo pobotala, pač niti misliti ni. Res je nestrpljivo za državnega poslanca, ako ga začno levičarji od vseh strani griziti, ki niti svojim ljudem ne prizanašajo. Saj smo videli, kako grdo so oklali nemškega Heinricha. Kaj pomaga dotični paragraf hišnega reda, ki zbornico pooblašča nad surovimi napadi izrekati svojo grajo. Briga se pač kak Knotz za tako grajo!! Gregrij je to dobro vedel in se je zato odločil, da si sam zadoščenja poišče. Dvoboj pač zagovarjati ne moremo, toraj tudi ne Gregriju prav dajati, a državna zbornica bi pa vendar mogla nekako vkreniti, da bi se take nesramnosti in surovosti v njeni sredi ne godile.

Vnanje države.

Po najnovejših telegramih iz Nemškega se je med **Berolinom** in **Vatikanom** v katoliško-cerkvenih zadevah mir napravil. V Rimu so pritrdili objavljivanju pri duhovenskih imenovanjih. Sprejeli so je deloma zaradi ljubega miru, kterega je katoliška cerkev na Nemškem tako živo potrebna in je menda Bismark sporočil, da, če ga sedaj ne sprejmejo, ko je čas najbolj ugoden zanj, se zná vreme spremeniti tako v gospodski, kakor tudi v poslaniški zbornici in potem se pa ne vé, kedaj da se zopet tak čas povrne. Pri sv. stolu so rekli: Naj bo; pripoznati hočemo dolžnost cerkvenih uradov, da se bodo namreč duhovenska nastavljevanja objavljala vladi, toda le na podlagi postave, ktera v tem smislu že za Württembersko obstoji. Sedaj je pa zopet Bismark sprevidel, da kurija ne tirja nič prenapetega in je tudi on prijenjal, to se vé, da na veliko jezo katoliški cerkvi sovražnih liberalcev, ki so takoj na vsa usta zagnali: Država je pred cerkvijo na kolena padla! Oglejmo si sedaj nekoliko jedro dotične Württemberske postave. Na podlagi te postave oddajajo se tiste cerkvene službe, pri kterih država sicer nima ničesar govoriti, le takim duhovnikom, ki v meščanskem in političnem življenju svojem nimajo nikake črne pike v državnem zapisniku. Dalje omenjena postava zahteva od dotičnega državnega domovinske pravice in pa dostojno znanstveno izobraženost, pri vsem tem se pa tistim, ki bi se tega ne držali, ne grozi s kaznimi, kakor so s takimi pruske majevske postave takoj za petami. Dalje Württemberska postava tudi ne odganja takih oseb od cerkvenih služeb, pri kterih se je nadjati opozicije državni gosposki, na kar se namreč lahko sklepa iz dosedanjega dejanskega življenja, kar po pruskih majevskih postavah ni nikdar mogoče. Württemberski sličen je tudi avstrijska postava in vendar je o tem oziru navadno mir med cerkvijo in državo. Prav tako se je tega nadjati na Nemškem, in to tem več, ker se je sv. stol ob enem izrekel, da le pod tem pogojem sprejme Württembersko postavo za Prusijo, ako se država zaveže takoj na to pregledati in popraviti majevske postave, kolikor so namreč tiste s to točko v dotiki, kar je Bismark obljubil. Mir med Rimom in Berlinom je toraj zagotovljen, kajti tudi Bismark je „to svoje“ obljubil.

Rusi in Srbi so se 6. t. m. v Belemgradu bratili. Mesto Belograjsko napravilo je ruskemu poslanstvu, ki se je ondi v državnih opravkih mudilo, velik banket, kterega se je vdeležilo vsega skupaj čez 200 oseb. Izmed Rusov je omeniti vreden ondašnji poslanec Persiani in pa člani poslanstva; izmed Srbov vdeležili so se banketa vsi odločnejši liberalci z Rističem na čelu. Prvo zdravico napil je ruski poslanec Persiani srbskemu kralju Milanu, takoj za njim poprijel je za besedo Ristič. Spominjal se je svojega lanskega izleta na Rusko in je rekel, da se je ob tisti priliki prepričal, da imajo Severo-slovani sploh gorkeje srce, kakor pa Jugoslovani. Govoril je takrat tudi s cesarjem Aleksandrom, ki ga je zagotovil, da mu bode neodvisnost Srbije vedno pri srcu, ki ima še vedno vse njegovo sočutje in naj se okoliščine že zasujejo, kakor-koli, on svojega očetovskega očesa ne bo nikdar od Srbov obrnil. Zato pa naj ga Bog živi vrhovnega in očetovskega pokrovitelja srbske zemlje, cara Aleksandra, sklepal je Ristič svoj govor, ob enem je pa napil tudi sorodni ruski zemlji, na kar je navzoča godba rusko himno zasvirala. To se je zgodilo v ponedeljek, ko je bil v soboto večer poprej Ristič s svojim ministerstvom propal.

Ruski car in carevna zapustila sta za nekaj časa ledeno-mrzli dolgočasni Petrograd. Telegrami so sporočali, da sta se odpeljala v Livadijo, letensko bivališče na Krimski zemlji ob črnem morji ležeče, kjer si bode car nekoliko oddahnil od svojega državnega posla, če tudi se nihilistom ne bode umaknil; kajti tisti ga še vedno povsod zalezujejo in le vgodne priložnosti čakajo, da bi ga podrli na tla. Prav brez opravlja pa tudi ne bo ondi, kajti vzel je seboj nekoliko vladnih aktov. Ob tej priložnosti predstavil bode Donskim kozakom tudi svojega prvorojenca in pa slovesnosti se bode vdeležil, kedar bodo novo oklepnico „Peter Veliki“ v vodo spuščali. V tem trenutku pričakujejo politikarji nekaj političnih besed iz ust belega cara, da bo namreč ktero zinil gledé današnjega zmedenega položaja na Balkanu. Če bode mož res kaj govoril, kar Evropa že sedaj željno pričakuje, se pač še ne vé. Vsekako pa se bode dostikrat na svojih sprehodih ob divnem morskem nabrežju v duhu podal nekoliko bolj južno od Balkana do cvetočega Bospora, kjer se drug grad dviguje tudi ob morskem nabrežju, v kterem hira opešan in slaboten „bolni mož“ ali tudi visoka porta, alias Turčija, znan, ne zmeneč se za dneve, ki so mu v Evropi še določeni. Livadija in Bospor — oba po eni in tisti morski cesti zvezana, ali bota kedaj lastnina enega in istega mogotca, ki si v najlepšem trenutku na tem svetu ni nikdar življenja svest?

Izvirni dopisi.

Iz Celovca, 5. aprila. Smrt odvzela je nam koroškim Slovencem nadpolnega mladenca Simona

Winklerja, bogoslovca. Simon Winkler, rojen 15. maja leta 1864 v Medborovnicah v Glinjski župniji blizu Celovca, preselil se je 24. marca t. l. iz te solzne doline v boljšo večnost. Prve šole obiskoval je ranjki domá; za latinske šole bil je sprejet v Celovško dijaško semenišče; zrelostni izpit je pa z jako dobrim vspehom prestal v Beljaku. Dopršivši prvo leto bogoslovja v Celovski duhovnišnici začel je bolehati ter na plućih hirati. Mislil se je doma pri svoji materi pripravljati za drugo leto, ali postajalo mu je vedno huje in huje, in blagi nadepolni mladenec moral je slovo vzeti od tega sveta.

Ranjki Simon bil je priden, marljiv bogoslovec, vnet za študije in kar se mora tu posebno povdarjati; ljubil je goreče svoj narod, svoj materni jezik ter se ga, kedar je le prilika bila, posluževal brez strahu in brez neumne sramožljivosti. Prebiral je rad slovenske knjige in (iz ljubezni do svojih jugoslovanskih bratov) se vadal in uril v srbo-hrvaščini. Ko so jele mu moči pojemati, ko ni mogel več sam knjig v rokah držati, morala mu je njegova sestra iz Mohorjevih knjig kaj prebirati. Ranjki bil je vzor bogoslovca, vzor Slovenca, velika nada za vinograd Gospodov in za tužno slov. Koroško. Prijatelji umrlega, ki so poznali njegov značaj ter ga v obče spoštovali, ne bi bili mogli izraziti bolje svojega sočutja in ljubezni do njega, kakor da so mu poklonili lep venec s trobojnico, na kateri so se brale besede: „Zvestemu Slovencu, žalujoči prijatelji“. Pa tudi bogoslovci sploh hotli so počastiti svojega dragega sošolca in prijatelja s tem, da so mu položili na rakvo lep venec s primernim napisom: „Alumni amico suo“. Sprevod vodil je č. g. podvodja Vakornik in spremljali so rajnega gospodje sosedni župniki in dva druga g. duhovnika. Nagrobni govor imel je č. g. Izop, Glinjski župnik ter je v jedrnat, domači besedi naglaševal blagi značaj in blago srce Simonovo, pri kateri priliki so slehernemu navzočemu se videle rosne oči. Njegovi rojaki, Borovljani in Glinjani, vdeležili so se v velikem številu pogreba. Borovljanski pevci so pa zapeli rajnemu krasno nagrobnico. V častnem spominu ostane ime S. Winklerja med onimi, ki so ž njim občevali, ki so poznali njegovo navdušenje za narodno vzbujenje in narodni boljsek koroških Slovencev. Naj počiva v miru! —p—

Domače novice.

(Prevažno novico iz katoliške rokodelske družbe) imamo danes zabilježiti. Že zdavno nameravano in zaželjeno zidanje rokodelske hiše se slednjič prične. Včeraj, tiho nedeljo, je družbinski predsednik č. g. Gnjezdá vpričo mnogo gg. mojstrov in pomočnikov blagoslovil prostor za novo domovanje. Nekak slovesen rekel bi, veličasten vtis imelo je to opravilo na navzoče, zlasti v onem trenutku, ko je č. gosp. predsednik lopato zasadi v tla, iz kterih se bode začela vzdigovati nova hiša, ter prst vrgel na štiri strani rekoč: „V imenu presvete Trojice, Očeta, Sina in sv. Duha, — v imenu presv. device Marije, naše zavetnice, v imenu sv. Jožefa, našega patrona, — v imenu sv. očeta Leona!“ — Danes se je začel temelj kopati novemu poslopju. Tretjo nedeljo po veliki noči pa se bode temeljni kamen vložil; ker ta dan je za družbo zato posebno znamenit, ker bo obhajala 31letnico svojega obstanka in ker je sv. Jožef posebni zavetnik tej družbi. Dobrotljivi Bog naj naklone mnogo dobrotnih src, da se bo to za sedanjí čas toli potrebno delo uspešno nadaljevalo in srečno dovršilo!

(„Sokolov“ jour-fix) menda poslednji v letošnji zimski dobi, je bil v soboto večer navadno obiskan in je bila ob zabavnem berilu jako prijetna zabava.

(Pogreb železniškega uradnika g. Lukeža) je danes popoldne v Ljubljani. Sprevod se bo dvignil ob pol 5 popoldne iz južnega kolodvora, kamor so ranjcega iz Mariborske bolnišnice pripeljali. Pokopali ga bodo pri sv. Krištofu v lastnem grobu. Ranjki je bil še le 23 let star. Opomniti nam je še, da mu niso noge odrezali, kakor smo v soboto poročali.

(Tukajšnji štabni nadzdravnik) dr. Stawa zapustil bo v kratkem belo Ljubljano. Prestavljen je za sanitetnega načelnika k 9. kornemu zapovedništvu.

(Kamniški župan dr. Samec) se je županstvu odpovedal.

(C. k. inženir g. Žužek), bivši mestni odbor-nik v Ljubljani, prestavljen je v državni stavbarski službi na Gorenjsko s sedežem v Kranji; podrejeni mu bodo stavbarski okraji po celem Gorenjski.

(Celjski opat Wretschko in Celjska porotna sodnija.) Govorilo se je pri ti obravnavi tudi o nekem pismu mil. knezoškofa iz Maribora do imenovanega gospoda opata; stvar pa je po „Grazer Volksblatt“ tako-le: „Knezoškofski ordinarijat je v Rimu prosil razsodbe, ali ne zapada gospod opat cerkveni cenzuri zaradi tega, ker se ni zmenil za povelje ordinarijata, da se izreče o tožbi nekterih Celjskih župljanov, ktera mu je bila uradno izročena, a namesto tega je na podlagi te tožbe župljane tožil pri svetni gosposki zaradi razžaljenja časti. Razsodba iz Rima ima dva dela. V prvem delu se reče, da duhovnik samo zaradi tega, ako se obrne na svetno gosposko s tožbo zaradi razžaljenja časti še ne zapade cerkveni cenzuri. To se pravi: „sploh zaradi tega ne“. Toraj velja to tudi o g. Wretschkotu. Drugi del gre pa kar osobito na ta poseben slučaj in naravnost graja način, po katerem je ravnal Celjski opat; namreč da je, ne da bi bil poprej ubogal ukaz svojega predpostavljenega ordinarijata pritožbo namenjeno na ordinarijat in tudi tjakaj adresirano rabil za pritožbo zaradi razžaljenja časti. Oboje se mora vsak sebi ločiti, sicer je nemogoče stvar dobro presoditi. V Rim so se obrnili le zaradi stvari, o kateri se je v javnosti že toliko govorilo, a ne zaradi kake osebe. Prav gotovo ne. Za uradno dolžnost se to šteje, da se v taki stvari prosi za najvišjo cerkveno razsodbo.“

(Razpisana) je služba c. kr. deželne sodnije nadsvetnika v Celovcu do 25. aprila t. l.

(Pri c. kr. davkarijah) na Kranjskem je razpisana služba davkarskega kontrolorja v X. razredu, oziroma tudi služba davkarskega adjunkta v XI. razredu, poslednja z začasnim značajem do 15. maja. Varščine se zahteva toliko, kolikor je plače na leto.

(„Slovensko pevsko društvo“) je dobilo zopet novega ustanovnika, g. Josipa Zelenika, profesorja na Dunaji. Lepo je, da se domačini tudi na tujem zanimajo za to velevažno društvo. Daj Bog, da bi mu sledilo mnogo posnemalcev.

(Največja teža), ki jo smejo poštno pošiljati imeti, se je določila v lokalnem prometu na eraričnih poštah s 50, na neeraričnih pa s 30 kilogrami.

Razne reči.

— Kumovati noče črnogorski knezdijakom v Zagrebu, ki so se namenili prestopiti v grško-razkolniško cerkev. To so tisti razsajači, ki so škandal napravili pri nemški propovedi v cerkvi sv. Katarine v Zagrebu. Kolovodje so zaprli in stvar preiskujejo, na to je pa 30 drugih izreklo, da hočejo prestopiti v pravoslavno cerkev, zvolivši si za botra črnogorskega kneza. A knez se je zahvalil za to čast, rekši, da noče žaliti verskega čustva Hrvatov.

— V Dorpat-u (Estlandija, Rusko) so zasabili nihilistično tiskarno. Tiskarna je bila na velikem trgu v hiši Bokovneva v zgornjem nadstropji. V srednjem nadstropji je prebival zdravnik, dr. Dehio, asistent na kliniki. Dle časa je že slišal nad sabo sumljivo ropotanje, ktero se je redno vršilo in bilo podobno ropotanju, ktero napravlja tiskarski stroj. Naznanil je to polkovniku žandarmov, preiskovali so hišo in našli popolnoma vredjeno tiskarno. Pet dijakov so priprli, niso se branili.

— Lahko plačamo, saj imamo. Za ubožne naprave je v Parizu nastavljenih 38.839.000 frankov, toliko, kolikor še nikdar prej, dasiravno je ljudi 150.000 manj nego prej. To pa pride od tod, ker so redovnice odpravili iz bolnišnic, in vse klerike iz naprav za ubožne. Pred nekaj časom so se mogle redovnice izseliti iz najdenišnice in sirotišča, ktero je ustanovil sv. Frančišek Pavljanski l. 1648. Bilo je tam 65 dekel in te so šle za redovnicami. Prej je bilo 27 redovnic, dobivale so stanovanje in hrano in 200 frankov odškodnine. Sedaj dobodo nadzornice prav mastno plačo, hrano za-se in za svoje. To prizadeva že 45.000 frankov več. V trinajstih zavodih je sedaj svetnih nadzornikov nameščenih 612, ti in njih družine, ki štejejo skupno 643, dobivajo prosto stanovanje in hrano. — Marseille ima občinski svet, ki tekmuje v sovraštvu do cerkve s Pariškim, a Marseille nima toliko prihodkov, zato je kmalo nastopila suša po blagajnici. Šole, bolnišnice in ubožnice so izročili svetnim, treba je bilo tudi nagraditi volilce in njih pomagače, in to je pobralo denar. Sedaj ne morejo zmagati 1½ milijona, da bi napravili kanale po nižjih delih mesta, kakor so sklenili ta čas, ko je kolera davila po mestu. — No, liberalne vlade imajo za mnogo reči denarja na ostajanje, zato ga pa tam ni, kjer se najbolj potrebuje.

Telegrami.

Filipopelj, 12. aprila. Knez je razpisal za Iztočno Rumelijo na 23. maja volitev poslancev, ki se bodo potem v Sofiji sešli na

razgovor o ukrepih konference in se bodo tudi sobranja vdeležili.

Atene, 11. aprila. Turški general Ejub paša zapovedal je grškemu generalu Sapunzakisu, da naj se takoj s svojimi vojaki umakne iz zasedenega stališča ob meji pri Zaskosu, ob enem je pa svoje ljudi tjakaj potisnil. Grški general se pa ni le ne umaknil, temveč je ob enem svojim ljudem tjakaj zdatne podpore poslal in jim je zapovedal, da se ne smejo umakniti. Boja še ni bilo nobenega, če tudi so si bile sprednje straže že prav blizo nasproti.

Atene, 12. aprila. V kamori so odbili dnevi red cikajoč na takojšnjo vojno in z 129 proti 83 glasovom sprejeli dnevi red, ki izraža sedanjemu ministerstvu vse zaupanje. Narod za vojsko ves gorí. Delyanis je imel javni govor, v katerem je narod k miru opominjal in pa k zaupanju na lastno moč; ob enem mu je pa priporočal spoštovanje nazorov, ki jih imajo nasprotniki njihovi. Le tako se bodo smeli nadjati, da jim bodo velesile opravičene zahteve izpolnile.

I. Izkaz

podružnice sv. Cirila in Metoda v Celji

za čas do 1. aprila 1886.

Podružnica šteje 48 udov, in sicer 2 pokrovitelja, 5 ustanovnikov in 41 letnikov.

Pokrovitelji:

Posojilnica Celjska . . . 100 gld.
Miha Vošnjak . . . 100 "

Ustanovniki:

Dr. Josip Serneč . . . 10 gld.
J. Žičkar . . . 10 "
Dr. J. Vrečko . . . 10 "
Dr. Iv. Dečko . . . 20 "
Milan Derwald . . . 10 "
41 letnikov . . . 57 "

med temi dva neimenovana z 20 in 2 gl.

vplačali društveniki vkup 317 gld. — kr.

Razni prejemki do 1. aprila 1886:

Iz pušice v Čitalnici se je vzelo sedemkrat . . . 7 gld. 18 kr.

Iz pušice pri Slonu se vzelo 15krat 31 " 76 "

Vesela družba pri Praterji nabrala 5 " 10 "

44 gld. 04 kr.

Ravnateljstvo Celjske posojilnice daruje . . . 15 gld.

Posojilnica v Makolah daruje (g. M. Veršec za sklepanje računov namenjenih) . . . 10 "

Posojilnica v Pišecah (ravno tako) . . . 5 "

Posojilnica v St. Jakobu v Rožni dolini na Korškem daruje v namen vgodne rešitve neke pritožbe v davčnih zadevah, ktero je naredil g. M. Veršec, ki je nagrado v korist društva odklonil . . . 40 "

Sim. Černoša, župnik v Pišecah, daruje ob priliki občnega zbora posojilnice . . . 5 "

vkup prejemkov 436 gld. 04 kr.

Izdalo se je pa za ustanovitev itd. vkup . . . 7 gld. 58 kr.

in naloženega je v Mariborski posojilnici . . . 20 " — "

v Celjski posojilnici . . . 408 " 46 "

vkup 436 gld. 04 kr.

Celje, dne 1. aprila 1886.

Dr. Josip Vrečko,
načelnik.

Dr. Ivan Dečko,
tajnik.

Makso Veršec,
blagajnik.

Umrli so:

V bolnišnici:

7. aprila. Jožef Orehek, gostač, 54 let, Lungentuberkuloza.

8. aprila. Janez Colja, gostač, 56 let, Vitium cordis. — Marija Regina, gostija, 65 let, Pneumonia dextra.

10. aprila. Bernhard Klobus, zasobni uradnik, 66 let, Exudatum pleur. dextra. — Jožef Prah, dninarjev sin, 21 dni, Catarrh. intestinalis.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
10.	7. u. zjut.	726-28	+11-6	sl. zp.	oblačno	18-50 dežja
	2. u. pop.	723-12	+18-2	sl. svz.	oblačno	
	9. u. zveč.	724-83	+7-3	sl. szp.	oblačno	
11.	7. u. zjut.	726-34	+7-8	sl. szp.	oblačno	2-00 dežja
	2. u. pop.	727-14	+12-0	sl. vz.	oblačno	
	9. u. zveč.	729-03	+6-4	sl. szv.	jasno	

V soboto dopoldne oblačno, ob 1/2 na 1 grom potem dež. Popoldne dež do 5. ure, zvečer jasno. Srednja temperatura 13-4° C., za 3-4° nad normalom. — V nedeljo dopoldne med 9. in 10. uro nekoliko dežja. Popoldne jasno, noč lepa. Na jugoistoku se je bliskalo. Srednja temperatura 8-7° C., za 0-3° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

12. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 15 kr
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	85 " 40 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114 " 25 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 55 "
Akcije avstr.-ogerske banke	874 " — "
Kreditne akcije	294 " 30 "
London	125 " 95 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleonid.	10 " — 1/2 "
Ces. cekini	5 " 93 "
Nemške marke	61 " 70 "

Zahvala.

Visokočastnemu gospodu kn.-šk. konzistorijalnemu svetniku Tomi Zupanu, vodji Alojzijevega, izrekam podpisani najiskrenejšo zahvalo, da je blagohotno izvolil dne 9. t. m. materi zemlji izročiti nepozabljivega nam Alojznika

ANTONA DOLENCA,

učenca IV. gimnazijalnega razreda.

V Postojni, 9. aprila 1886.

Franjo Kogej,
varuh.

50 veder

dobrega rudečega vina (Šilherja)

je na prodaj v Brdovci na Hrvaškem.

Več se izve pri ž. g. Štefanu Hrnčiču, župnijskemu upravitelju v Poljanah, P. Podčetrtek (Windisch-Landsberg.)

Piccoli-eva esenca za želodec

katero pripravlja

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bolenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemoroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc.

Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Cena eni steklenici 10 kr.

Gosp. Gabriela Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš evet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih uspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili.

Ljubljana, mesec januar 1884.

(38) Dr. Emil vitez pl. Štöckl,

c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Antirrhéumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesci zoper gliste) izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 košček. 50 kr. 1000 koščekov 4 gld. 2000 košček. 6 gl.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučenim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučenim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivem kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlice. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmiraj sveža dobé v lekarni **G. Piccoli-ja „Pri Angelu“** v Ljubljani, na Dunajski cesti,

kjer se naročila takoj po pošti proti povzetji izvršujejo.